

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Kwaliteitsonderzoek

Datum vaststelling: 12 december 2023

Samenvatting

De inspectie heeft op 30 oktober 2023 een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd op Amsterdams Beroepscollege Noorderlicht bij de afdelingen vmbo-k en vmbo-g/t.

Steekproef kwaliteitsonderzoek

Het Amsterdams Beroepscollege Noorderlicht, afdelingen vmbo-k en vmbo-g/t, maken dit jaar deel uit van een steekproef van scholen waar we een kwaliteitsonderzoek uitvoeren. Dit doen we om te kunnen rapporteren over de kwaliteit van het onderwijs in Nederland.

Eindoordeel

We beoordelen de onderwijskwaliteit van het Amsterdams Beroepscollege Noorderlicht, afdelingen vmbo-k en vmbo-g/t als Voldoende. De onderzochte standaarden zijn Voldoende.

Wat gaat goed?

De school heeft de leerlingpopulatie goed in beeld en een duidelijke visie en missie, die passend is voor de doelgroep.

De school heeft goed zicht op de ontwikkeling van leerlingen en biedt waar nodig passende begeleiding en extra ondersteuning. De informatie wordt systematisch verzameld over de kennis en vaardigheden van leerlingen, waaronder de basisvaardigheden taal en rekenen/wiskunde.

De lessen zijn van voldoende kwaliteit. Het pedagogisch-didactisch handelen van leraren is afgestemd op de voortgang en ontwikkeling van leerlingen en draagt eraan bij dat de meeste leerlingen leren en ontwikkelen. Leraren werken met lesdoelen en vanuit een doelmatige aanpak door een positieve bejegening het gewenst gedrag van leerlingen te benoemen.

De school zorgt voor de sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen op school gedurende de schooldag en monitort de beleving van veiligheid.

Wat kan beter?

De standaard onderwijsresultaten (OR1) kan beter, de leerresultaten staan (bij een of meer afdelingen) onder druk. Er is een dalende trend bij de volgende indicatoren: Onderbouwsnelheid (R2),

Bestuur:

42621 Stichting ZAAM

School:

Amsterdams Beroepscollege
Noorderlicht (17VF-02)

Totaal aantal leerlingen:

circa 416 (d.d. 1 oktober 2023)

Bovenbouwsucces (R3), Examencijfer (E). Gemiddeld blijven meer leerlingen zitten in de bovenbouw en/of stromen af, of halen lage eindexamencijfers in verhouding tot de vergelijkingsgroepen. Daarnaast lukt het de school niet om alle leerlingen op het gewenste 2F-referentieniveau uit te laten stromen.

De school kan haar kwaliteitszorg beter inrichten door toetsbare doelen te stellen. Nu zijn doelstellingen in het schoolplan vrij globaal beschreven en lastig toetsbaar.

Wat moet beter?

De school heeft voor circa zestig leerlingen een ontwikkelingsperspectief (OPP), deze staan echter niet goed geregistreerd in het Register Onderwijsdeelnemers (ROD). De school moet de OPP's op de juiste manier registeren.

Vervolgtoezicht

De onderwijskwaliteit op het Amsterdams Beroepscollege Noorderlicht, afdelingen vmbo-k en vmbo-g/t is als Voldoende beoordeeld.

De afdelingen vmbo-k en vmbo-g/t vallen onder regulier toezicht.

Inhoudsopgave

1.	Opzet kwaliteitsonderzoek	5
2.	Eindoordeel en vervolgtoezicht	7
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek ABC Noorderlicht, vmbo kader en gt	8
4.	Reactie bestuur	21

1. Opzet kwaliteitsonderzoek

In dit hoofdstuk komen eerst de aanleiding tot en het doel van het kwaliteitsonderzoek aan de orde. Daarna beschrijven we de inhoud van het onderzoek en de onderzoeksactiviteiten. We sluiten het hoofdstuk af met een leeswijzer.

1.1 Aanleiding

De inspectie heeft op 30 oktober 2023 een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd op Het Amsterdams Beroepscollege Noorderlicht, afdelingen vmbo-k en vmbo-g/t.

Steekproef kwaliteitsonderzoek

De afdelingen vmbo-k en vmbo-g/t van het Amsterdams Beroepscollege Noorderlicht, maken dit jaar deel uit van een steekproef van scholen waar we kwaliteitsonderzoeken uitvoeren. Dit doen we om te kunnen rapporteren over de kwaliteit van het onderwijs in Nederland.

1.2 Doel

Een kwaliteitsonderzoek geeft antwoord op de vraag of de onderwijskwaliteit voldoet aan de wettelijke eisen. Het onderzoek leidt tot een eindoordeel over de afdelingen en mogelijk tot geïntensiveerd vervolgtoezicht.

1.3 Inhoud

Om te komen tot een eindoordeel onderzoeken en beoordelen we de standaarden die meewegen in de beslisregel over het eindoordeel (zie Onderzoekskader 2021, versie 1 augustus 2023, paragraaf 6.5).

Dit betreft de volgende standaarden:

- Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2)
- Pedagogisch-didactisch handelen (OP3)
- Veiligheid (VS1)
- Resultaten (OR1)*

**Bij de beoordeling van de resultaten (OR1) wordt tot en met het schooljaar 2023/2024 geen gebruik gemaakt van de indicator Examencijfers (E). Dit is vastgelegd in de Regeling leerresultaten VO.*

De beoordeling van de resultaten is in dit onderzoek daarom gebaseerd op 3 in plaats van de reguliere 4 indicatoren. Het gaat om de volgende 3 indicatoren:

- R1 (Positie in leerjaar 3 t.o.v. advies van basisschool)
- R2 (Onderbouwsnelheid)
- R3 (Bovenbouwsucces)

We hebben in dit onderzoek de drie standaarden van het kwaliteitsgebied Sturen, kwaliteitszorg en ambitie toegevoegd. We hebben dit gedaan om de bevindingen van het onderzoek naar de bovengenoemde standaarden beter te kunnen duiden én om aanknopingspunten te bieden voor het (eventuele) verbetertraject.

Dit betreft de volgende standaarden:

- Visie, ambities en doelen (SKA1)
- Uitvoering en kwaliteitscultuur (SKA2)
- Evaluatie, verantwoording en dialoog (SKA3)

Tot slot hebben we ook de volgende standaard toegevoegd:

- Basisvaardigheden (OPo)*

**We hebben dit gedaan vanwege het grote belang van de basisvaardigheden voor de ontwikkeling van leerlingen. We beoordelen deze standaard tot 1 januari 2024 niet, wel kunnen we herstell opdrachten geven als niet voldaan is aan een of meer wettelijke vereisten. Deze standaard weegt in 2023/2024 niet mee bij het bepalen van het eindoordeel.*

1.4 Onderzoeksactiviteiten

Voorafgaand aan de onderzoeksdag hebben we een analyse uitgevoerd van informatie die al eerder bij de inspectie aanwezig was en door de school aangeleverde documenten. Verder hebben wij de website van de school geraadpleegd.

Op de onderzoeksdag hebben we de volgende activiteiten uitgevoerd:

- een kennismakingsgesprek waarin we een toelichting gaven op het onderzoek;
- 14 lesobservaties, uitgevoerd door drie inspecteurs en verdeeld over de verschillende leerjaren en vakken;
- gesprekken met onder andere:
 - de ondersteuningscoördinator en enkele mentoren
 - leraren
 - leerlingen
 - schoolleiding
 - veiligheidscoördinator
 - conciërge
 - jongerenwerker;
- een kort gesprek met de schoolleiding en lid van het bestuur over de bevindingen van de gesprekken en observaties tijdens de onderzoeksdag.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan het eindoordeel en de afspraken over het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek naar de standaarden. In hoofdstuk 4 is de beleidsreactie van het bestuur opgenomen waarin staat beschreven op welke wijze het bestuur de bevindingen uit het onderzoek betreft bij de verdere ontwikkeling van de school. In de bijlage is de zienswijze van het bestuur op het definitieve rapport opgenomen.

2. Eindoordeel en vervolgtoezicht

Dit hoofdstuk bevat het eindoordeel van het kwaliteitsonderzoek van het Amsterdams Beroepscollege Noorderlicht, afdelingen vmbo-k en vmbo-g/t op 30 oktober 2023, aangevuld met een korte toelichting. Daarna beschrijven we het vervolg van het toezicht.

2.1. Eindoordeel

We beoordelen de onderwijskwaliteit van de afdelingen vmbo-k en vmbo-g/t van het Amsterdams Beroepscollege Noorderlicht als Voldoende.

Het eindoordeel over de onderwijskwaliteit is het resultaat van de beslisregels die de inspectie hanteert. De beslisregel die leidt tot het eindoordeel Voldoende:

Eindoordeel is gebaseerd op de standaarden: Resultaten (OR₁), Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP₂), Pedagogisch-didactisch handelen (OP₃), Veiligheid (VS₁). Daarnaast zijn de standaarden: Visie, ambities en doelen (SKA₁), Uitvoering en kweekcultuur (SKA₂) en Evaluatie, verantwoording en dialoog (SKA₃) als Voldoende beoordeeld.

2.2. Vervolgtoezicht

De onderwijskwaliteit op Amsterdams Beroepscollege Noorderlicht, afdelingen vmbo-k en vmbo-g/t is als Voldoende beoordeeld en valt onder regulier toezicht. Dit betekent dat wij jaarlijks een prestatie- en risicoanalyse uitvoeren bij het bestuur en de school die kan leiden tot een kwaliteitsonderzoek. Ook kan de school in aanmerking komen voor een themaonderzoek of een steekproefkwaliteitsonderzoek.

2.3. Tekortkomingen en herstelopdrachten

Wat is de tekortkoming?	Wat is de herstelopdracht?	Welk vervolgtoezicht houdt de inspectie?
Het bestuur registreert de ontwikkelingsperspectieven van leerlingen niet in het Register Onderwijsdeelnemers. De school voldoet niet aan he artikel 12 Wet register onderwijsdeelnemers jo. artikel 8, vijfde lid, Besluit register onderwijsdeelnemers.	Het bestuur moet de ontwikkelingsperspectieven van leerlingen registreren in ROD*.	We vertrouwen erop dat het bestuur de ontwikkelingsperspectieven van leerlingen registreert in ROD. Wij komen hier niet actief op terug.

**In de fase van hoor- en wederhoor heeft het bestuur aan de herstelopdracht voldaan.*

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek ABC Noorderlicht, vmbo kader en gt

In dit hoofdstuk geven wij per standaard het inspectieoordeel, gevolgd door een korte toelichting.

3.1. Onderwijsproces

KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSPROCES	O	V	G	N
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding		•		
OP3 Pedagogisch-didactisch handelen		•		

OPo. Basisvaardigheden

Wij beoordelen de standaard dit kalenderjaar niet.

Het onderwijs in basisvaardigheden bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs, de arbeidsmarkt en de samenleving. Hieronder volgt een toelichting.

Een doelgericht en samenhangend curriculum voor Nederlandse taal

De school heeft voor het onderwijs in Nederlandse taal (mondelijke taalvaardigheid, lezen, schrijven, begrippenlijst en taalverzorging) een doelgericht en samenhangend curriculum dat past bij de leerlingenpopulatie van de school. Het curriculum voldoet aan de wettelijke eisen, kent een logisch doorlopende opbouw en is herkenbaar in de onderwijspraktijk.

Een doelgericht en samenhangend curriculum voor rekenen-wiskunde

De school heeft voor het onderwijs in rekenen-wiskunde (getallen, verhoudingen, meten en meetkunde, en verbanden) een doelgericht en samenhangend curriculum dat past bij de leerlingenpopulatie van de school. Het curriculum voldoet aan de wettelijke eisen, kent een logisch doorlopende opbouw en is herkenbaar in de onderwijspraktijk.

Burgerschapsonderwijs wordt actief bevordert

De school heeft voor het onderwijs in burgerschap (kennis, houdingen en vaardigheden over basiswaarden van de democratische rechtsstaat, sociale en maatschappelijke competenties) een doelgericht curriculum dat past bij de leerlingenpopulatie van de

school. Het curriculum voldoet aan de wettelijke eisen. De school wil de doorlopende leerlijnen verder ontwikkelen, waardoor de samenhang binnen burgerschap nog herkenbaarder wordt binnen het onderwijs.

OP2. Zicht op Ontwikkeling en begeleiding

Wij beoordelen de standaard als Voldoende.

De school volgt de ontwikkeling van de leerlingen en biedt waar nodig passende begeleiding en extra ondersteuning. Wel moet het bestuur haar ontwikkelingsperspectieven van leerlingen registreren in het Register Onderwijsdeelnemers. Het bestuur moet dit in lijn brengen met artikel 12 Wet register onderwijsdeelnemers jo. artikel 8, vijfde lid, Besluit register onderwijsdeelnemers. Het bestuur krijgt hiervoor een herstelopdracht. Hieronder volgt een toelichting.

De school heeft zicht op ontwikkeling

De school verzamelt systematisch en zorgvuldig informatie over de kennis en vaardigheden van leerlingen op alle voor het onderwijs belangrijke domeinen, waaronder de basisvaardigheden. Elke leerling heeft een startdocument dat elk schooljaar door de mentor wordt bijgewerkt. Hierin staat informatie over de cognitieve ontwikkeling en het welzijn van de leerlingen.

De school maakt gebruik van methode onafhankelijke toetsen, waardoor de referentieniveaus voor taal en rekenen voor alle leerlingen inzichtelijk zijn.

Er is passende begeleiding beschikbaar

Wanneer individuele of groepen leerlingen niet genoeg lijken te profiteren van het onderwijs bepaalt de school wat er nodig is om op de ontwikkeling van leerlingen in te spelen. De school biedt veel begeleiding aan, deze staan beschreven in het ondersteuningsaanbod van het schoolondersteuningsprofiel.

Referentieniveaus zijn in beeld, maar taal- en rekenniveau blijft achter

De school besteedt op een structurele en herkenbare manier aandacht aan het bestrijden van (taal)achterstanden. Alle leerlingen hebben elke week een plusuur waar ze een adaptief programma voor taal en rekenen volgen. Omdat dit ontoereikend bleek, heeft de school dit schooljaar een adviestafel ingesteld. Deze adviestafel heeft als opdracht de beheersing van de basisvaardigheden taal en rekenen te verbeteren. Deze adviestafel wordt ondersteund door een externe organisatie. De adviestafel wil meer integratie van taal en rekenen in de didactiek binnen alle lessen.

De school biedt extra ondersteuning

De basisondersteuning staat beschreven in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband VO Amsterdam-Diemen. Dit is de Amsterdamse standaard voor de basisondersteuning. Hiernaast verzorgt de school extra ondersteuning in de vorm van een trajectklas.

De trajectklas biedt extra ondersteuning aan leerlingen met concentratie- of gedragsproblemen.

De school kan in de verschillende documenten duidelijker aangeven wat de basisondersteuning is en welke extra ondersteuning zij daarboven biedt. Dat is momenteel in de verschillende documenten (schoolgids, schoolplan, schoolondersteuningsprofiel) moeilijk te achterhalen.

Ontwikkelingsperspectief voor verschillende groepen leerlingen

De school stelt een ontwikkelingsperspectief (OPP) vast voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Het OPP voldoet aan de wettelijke eisen. De OPP's worden vanuit het perspectief van de leerling geschreven; wat helpt wel? Wat helpt niet? Wat heb ik nodig? Naast de leerlingen in de trajectklas hebben doublanten, afstromers en leerlingen waar twijfels zijn over het niveau een OPP. De OPP's zijn niet geregistreerd in het Register Onderwijsdeelnemers (ROD). Dit is in strijd met artikel 12 Wet register onderwijsdeelnemers jo. artikel 8, vijfde lid, Besluit register onderwijsdeelnemers. Het bestuur krijgt hiervoor een herstelopdracht.

De school vervult de zorgplicht

De school vervult de zorgplicht passend onderwijs. Wanneer de school de extra ondersteuning voor een leerling niet kan bieden, zoekt de school in samenwerking met ouders en zo nodig het samenwerkingsverband een passende onderwijsplek. In het laatste schooljaar zijn er bijvoorbeeld leerlingen geplaatst op de bovenschoolsevoorziening van het SWV of de tussenvoorziening van ZAAM.

OP3. Pedagogisch-didactisch handelen

Wij beoordelen de standaard als Voldoende.

Het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen en draagt eraan bij dat alle leerlingen leren en zich ontwikkelen. Hieronder volgt een toelichting.

Een passend pedagogisch leerklimaat

De leraren creëren in hun lessen een pedagogisch en didactisch passend leerklimaat, waardoor leerlingen zich veilig voelen en actief betrokken zijn. Dit klimaat maakt dat leerlingen tot actief leren komen. Leraren benaderen de leerlingen vanuit PBS (positive behavior support), een doelmatige aanpak om vanuit een positieve bejegening het gewenste gedrag van leerlingen te benoemen.

Klassenmanagement op orde, maar blijvend punt van aandacht

De lestijd wordt over het algemeen efficiënt benut, er gaat weinig tijd verloren aan zaken die weinig tot niets met het leren van leerlingen te maken hebben. De lessen verlopen over het algemeen ordelijk en

volgens een vaste structuur. Het klassenmanagement is gemiddeld op orde, maar bij enkele lessen is het voor leraren lastiger om gedurende de gehele les de orde te bewaren. Het is voor de school van belang om blijvend aandacht te houden voor het klassenmanagement, zodat iedere leerling zich ononderbroken kan ontwikkelen.

De leraren geven effectieve lessen

Leraren maken aan het begin van de les het lesdoel duidelijk. Zij monitoren tijdens de les of de leerlingen het beoogde lesdoel al dan niet halen en passen hun onderwijs waar nodig aan. De leraren leggen de lesstof duidelijk uit en geven de leerlingen voldoende tijd om te oefenen met de lesstof.

Het onderwijs is grotendeels afgestemd op verschillen

De leraren stemmen de instructie, de verwerking en het tempo van hun onderwijs grotendeels af op de onderwijsbehoeften van individuele en groepen leerlingen. Tijdens de plusuren werken leerlingen zelfstandig, in eigen tempo en niveau aan de ontwikkeling van taal- en rekenvaardigheden. Het doel is het bereiken van het 2F-referentieniveau. Leerlingen die onvoldoende van profiteren van de afstemming, krijgen daarnaast verlengde instructie.

3.2. Veiligheid en schoolklimaat

VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT	O	V	G
VS1 Veiligheid		●	

VS1. Veiligheid

Wij beoordelen de standaard als Voldoende.

De school zorgt voor de sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen op school gedurende de schooldag. Hieronder volgt een toelichting.

De school monitort de veiligheid

De school heeft zicht op de beleving van de veiligheid en het welbevinden van de leerlingen op school, door jaarlijks met een gestandaardiseerd instrument te monitoren. Als de uitkomsten van de monitoring daartoe aanleiding geven, treft de school maatregelen om de situatie te verbeteren.

Het welbevinden en de ervaren sociale en fysieke veiligheid zijn gedaald in schooljaar 2022-2023. De school heeft onderzoek gedaan naar deze thema's en wijt de daling aan de ingevoerde nieuwe zorgstructuur. Daarnaast was tijdens het afnamemoment onrust in de omgeving van de school wat betreft veiligheid. Dit heeft de uitkomst van de leerlingen uit de bovenbouw beïnvloed.

In gesprek met de leerlingen blijkt dat zij de veiligheid op school juist als positief waarderen.

De school heeft na de uitkomsten ingegrepen en verwacht dat het welbevinden en de ervaren veiligheid in het schooljaar 2023-2024 weer toenemen. Zo heeft de school een meldpunt veiligheid ingericht, de taakverdeling rond het melden van pesten aangepast en zijn er jongerenwerkers (DOCK) actief en zichtbaar tijdens de pauzes. Zij zijn naast leraren, mentoren en de conciërge aanspreekpunt voor leerlingen.

De school voert het veiligheidsbeleid uit

De school heeft een veiligheidsbeleid en voert dat uit. Het beleid is gericht op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten. De school hanteert de meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling en is op de hoogte van de meld-, overleg- en aangifteverplichting bij zedenmisdrijven.

Aanspreekpunt pesten

De school heeft een persoon aangesteld die voor ouders en leerlingen het aanspreekpunt is in geval van pesten en die het beleid tegen pesten coördineert.

3.3. Onderwijsresultaten

Oordeel vmbo kader beroepsgerichte leerweg

ONDERWIJSRESULTATEN	O	V	G
OR1 Resultaten		●	

OR1. Resultaten

Wij beoordelen de standaard als Voldoende.

De school behaalt met haar leerlingen leerresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde normen zoals vastgelegd in de Regeling leerresultaten VO. Wel is er bij het onderwijsresultatenmodel van 2023, binnen de afdeling vmbo-k, sprake van een attendering bij de indicatoren: Onderbouwsnelheid (R2) en het Bovenbouwsucces (R3). Hieronder volgt een toelichting.

Beslisregel

Het oordeel over de leerresultaten komt tot stand door toepassing van een beslisregel, die afhankelijk is van het aantal beschikbare indicatoren van het onderwijsresultatenmodel van de inspectie. Bij de afdeling vmbo-k zijn drie indicatoren beschikbaar*: onderwijspositie leerjaar 3, onderbouwsnelheid en het bovenbouwsucces. Daarom geldt de volgende beslisregel: maximaal één indicator met de kwalificatie 'onder de norm' is het oordeel over de leerresultaten voldoende. Hieronder vermelden we per indicator of deze onder of boven de norm ligt, aangevuld met een korte toelichting.

* De indicator E (Examencijfers) beoordelen we niet tot en met het schooljaar 23/24.

Leerresultaten afdeling vmbo-k

De onderwijspositie in leerjaar 3 (R1) ligt boven de norm (31,60)

Het gewogen driejaargemiddelde van de positie van leerlingen in leerjaar 3 ten opzichte van het schooladvies van de basisschool ligt ver boven de norm. De gestelde norm ligt voor de afdeling op -12,10. De school wijt het hoge percentage aan kansrijk adviseren (basisschooladvies) en het kansrijk plaatsen. Veel leerlingen stromen gedurende de onderbouw op van vmbo-k naar vmbo-g/t. Het kansrijk opstromen is een kernwaarde van de school.

De onderbouwsnelheid (R2) ligt boven de norm (94,74)

Het gewogen driejaargemiddelde van de doorstroom van leerlingen vanuit leerjaar 1 en leerjaar 2 naar een hoger leerjaar ligt boven de

norm. De norm ligt voor de afdeling op 92,71. Dit driejaarsgemiddelde ligt voor dit schooljaar nog boven de norm, echter het jaargemiddelde (2021-2022), ligt wel onder de gestelde norm: 90,56. In leerjaar 2 zijn er minder leerlingen bevorderd naar leerjaar 3. Gemiddeld zijn er in leerjaar 2 meer leerlingen blijven zitten dan de vergelijkingsgroepen (benchmark).

Het bovenbouwsucces (R3) ligt boven de norm (82,31)

Het gewogen driejaarsgemiddelde van de onvertraagde studievoortgang vanaf leerjaar 3 ligt een fractie boven de norm. De gestelde norm voor de afdeling ligt op 82,24. In de schooljaren: 2018-2019 (81,48) en 2021-2022 (73,56) liggen de percentages onder de norm. In schooljaar 2021-2022 kent een deel van de leerlingen geen succesvolle overgang naar leerjaar 4. 26 Procent van de leerlingen uit leerjaar 3 stroomt bijvoorbeeld af binnen deze leerweg. Hierdoor liggen de percentages onder het gemiddelde van de vergelijkingsgroepen (benchmark).

Dalende examencijfers (E), inclusief Nederlands en wiskunde

Wij nemen een trendbreuk waar in de examencijfers. Tijdens de coronapandemie lag het gemiddelde examencijfer op een 6,2. Nu daalt het gemiddelde examencijfer naar een 5,9 in schooljaar 2022-2023. De gemiddelde eindcijfers voor de vakken Nederlands en Wiskunde liggen daar gemiddeld nog onder. Het gemiddelde eindcijfer voor het vak Nederlands ligt op een 5,7 en voor wiskunde is dat een 5,4. Dat is lager dan de vergelijkingsgroepen (benchmark).

Risico voor het driejaarsgemiddelde in 2023-2024

Als de trendbreuk bij de indicatoren: Onderbouwsnelheid, Bovenbouwsucces en Examencijfers) doorzet, dan kan het berekend oordeel (gewogen driejaarsgemiddelde van de indicatoren) in het kalenderjaar 2024 onvoldoende worden, dit risico bestaat (in de toekomst) ook voor de andere onderzochte afdeling vmbo-g/t van het Amsterdams Beroepscollege Noorderlicht.

Oordeel vmbo gemengde/theoretische leerweg

ONDERWIJSRESULTATEN	O	V	G
OR1 Resultaten			

Niet te beoordelen

OR1. Resultaten

Wij beoordelen de standaard als, niet te beoordelen.

Voor de afdeling vmbo-g/t is geen driejaarsgemiddelde in ons onderwijsresultatenmodel beschikbaar. Wij kunnen hierdoor deze standaard niet beoordelen voor deze afdeling vmbo-g/t.

Wel volgt er een toelichting over de beschikbare leerresultaten voor de bovenbouw* van deze afdeling.

**De R1 en R2 gelden voor alle afdelingen binnen de school. Deze leerresultaten staan beschreven bij de leerresultaten afdeling vmbo-k.*

Leerresultaten afdeling vmbo-g/t

Het bovenbouwsucces (R3)

Het bovenbouwsucces is dit jaar niet te beoordelen voor deze afdeling. Wij hebben alleen gegevens over schooljaar 2021-2022. De jaren: 2019-2020 en 2020-2021 ontbreken, vanwege het te lage leerlingaantal. De score ligt in 2021-2022 op 91,89. De gestelde norm ontbreekt tevens bij deze afdeling.

De examencijfers (E)

Wij nemen een trendbreuk waar na 2021 in de examencijfers. Zo lag het gemiddelde examencijfer in het schooljaar 2020-2021 nog op een 7,56. In schooljaar 2021-2022 daalt het gemiddelde examencijfer naar een 5,86 en in schooljaar 2022-2023 daalt het gemiddelde examencijfer verder naar een 5,46. Door deze lage examencijfers bestaat de kans dat het driejaarsgemiddelde van de indicator Examencijfers in 2023-2024 onder de norm komt te liggen. Dan wordt namelijk het driejaarsgemiddelde opgenomen in het onderwijsresultatenmodel voor de afdeling vmbo-g/t.

Dalende examencijfers (E), inclusief Nederlands en wiskunde

Er is sprake van een trendbreuk, we zien dalende examencijfers. Dit is bij de kernvakken goed zichtbaar in de jaarscores van de afgelopen twee schooljaren. We zien dat jaarscores onder het gemiddelde liggen ten opzichte van de benchmark.

We zien dat het examencijfer voor Nederlands enorm daalt. In schooljaar 2020-2021 ligt de gemiddelde score op een 7,10, nu is een gemiddelde van 5,6 in schooljaar 2022-2023. Bij het vak wiskunde daalt het gemiddelde per schooljaar nog verder. In schooljaar 2020-2021 ligt de gemiddelde score op een 8, nu ligt de gemiddelde score in schooljaar 2022-2023 op een 4,8. Deze jaarscores worden in 2024-2025 opgenomen in het onderwijsresultatenmodel.

Risco's indicatoren onderbouwsnelheid (R2), bovenbouwsucces (R3) en examencijfer (E)

De examencijfers (en R2 en R3) zijn aanleiding tot zorg, vandaar dat de school nu de subsidies basisvaardigheden aangrijpt (en andere interventies), zodat er extra middelen beschikbaar zijn om de leeropbrengsten op of boven de norm te krijgen. De interventies om de onderwijskwaliteit te verbeteren wordt verder in dit rapport beschreven (ook bij de standaard OP2).

De indicatoren: R1, R2 en R3 worden vanaf schooljaar 2023-2024 in het onderwijsresultatenmodel opgenomen voor deze afdeling. Er is een groot risico dat deze afdeling, net als de andere afdeling vmbo-k uit dit rapport in de toekomst onvoldoende gaat worden, als deze daling doorzet.

3.4. Sturen, kwaliteitszorg en ambitie

STUREN, KWALITEITSZORG EN AMBITIE	O	V	G
SKA1 Visie, ambities en doelen		●	
SKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur		●	
SKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog		●	

SKA1. Visie, ambities en doelen

Wij beoordelen de standaard als Voldoende.

De school heeft een gedragen visie op goed onderwijs, heeft daarvoor ambities en doelen en stuurt op het behalen daarvan. Hieronder volgt een toelichting.

De school heeft passende visie en ambities

De school heeft een gedragen visie en ambities gericht op goed onderwijs. De school heeft de visie beschreven in het schoolplan. Het Amsterdams Beroepscollege Noorderlicht schrijft over haar visie dat zij leerlingen willen laten groeien door goed onderwijs; sterke leerlingbegeleiding en echte zorg, persoonlijke aandacht en maatwerk, zodat de leerlingen goed worden voorbereid op de vervolgopleiding. Zo wil de school sturen op het bestrijden van leerachterstanden, zodat leerlingen zich zo ononderbroken mogelijk kunnen ontwikkelen. De visie voor de leerlingpopulatie gericht op goed onderwijs wordt binnen de school breed gedragen.

Populatie leerlingen goed in beeld

Het Amsterdams Beroepscollege Noorderlicht sluit met haar visie, ambities en doelen aan op de koersaspecten van het bestuur en op de kenmerken van de leerlingenpopulatie. De school heeft haar leerlingpopulatie goed in beeld, deze bestaat uit leerlingen die in Amsterdam-Noord wonen. Deze leerlingen zijn afkomstig uit verschillende culturen. Sommige leerlingen hebben een complexe thuissituatie. Daarnaast wordt er in veel gezinnen een andere taal gesproken dan de Nederlandse taal. Bijna 80 procent van de leerlingen komt binnen met ernstige taal- en rekenachterstanden. Deze leerlingen hebben een indicatie voor leerwondersteunend onderwijs (lwoo).

Toetsbare doelen in het schoolplan kunnen bijdragen aan een betere inrichting van de kwaliteitszorg

De schoolleiding beschrijft in haar schoolplan (2021-2025) op welke manier zij werkt aan het realiseren, borgen en verbeteren van de onderwijskwaliteit en hoe ze de naleving van de wettelijke eisen realiseert, onder meer op het gebied van basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap. Daarbij draagt zij bij aan gelijke kansen voor alle leerlingen. De school werkt haar ambities bijvoorbeeld verder uit in het projectplan 'basisvaardigheden in ontwikkeling'. Maar de doelstellingen in het schoolplan zijn vrij algemeen beschreven. Dit maakt dat doelen lastig toetsbaar zijn. Een voorbeeld van een doelstelling uit het schoolplan is 'Doelstelling voor onze school is dat er extra aandacht is voor de breed opgelopen vertragingen in de ontwikkeling van leerlingen en dat deze worden ingelopen.' Deze doelstelling geeft richting aan de ambitie, maar het is onduidelijk wat men met deze doelstelling concreet beoogt.

SKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

Wij beoordelen de standaard als Voldoende.

De school realiseert doelen voor goed onderwijs, bevordert een kwaliteitscultuur, zorgt voor randvoorwaarden en stuurt, waar nodig, tussentijds bij. Hieronder volgt een toelichting.

De school interviert na tegenvallende leeropbrengsten

De uitkomsten van de methode-onafhankelijke toetsen laten zien dat niet alle leerlingen het gewenste 2F-referentieniveau bereiken. Dat ziet de school ook terug in de dalende onderwijsresultaten (doubleren en/of afstromen in de bovenbouw en lage eindexamencijfers). De school past haar onderwijsbeleid aan om de dalende trend tegen te gaan. Zo wil de school haar leeropbrengsten weer op niveau krijgen door het plegen van interventies. Voorbeelden van interventies zijn: inhaalprogramma's, een adviestafel, een toetscommissie, aanpassing overgangsnormen en de kwaliteitscultuur bevorderen.

De school bevordert een kwaliteitscultuur

De schoolleiding zorgt voor een professionele en veilige leer- en verbetercultuur in de school. De schoolleiding stuurt binnen het team op deskundigheidsbevordering dat aansluit op het onderwijskundig beleid van de school. Dit schooljaar is de professionalisering gericht op de taal- en rekenvaardigheden. De eerste stap in deze ontwikkeling is dat het team zich realiseert dat zij een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben om taalvaardigheid en rekenvaardigheid bij leerlingen te stimuleren (taal- en rekenbewust lesgeven). Daarnaast wil de school dat iedere docent zelf een minimaal taal- en rekenniveau heeft. Ook wil de school dat iedere docent een taal- en rekendocent is. Deze interventies dragen bij aan de bevordering van een kwaliteitscultuur.

De school geeft uitvoering aan het schoolondersteuningsprofiel
Het Amsterdams Beroepscollege Noorderlicht werkt samen met andere scholen, het samenwerkingsverband en andere organisaties, zodat geen leerling tussen wal en schip valt. Wel loopt de school tegen de grenzen van de ondersteuning aan. Binnen het samenwerkingsverband is niet voor iedere leerling een passende oplossing, ook door de lange wachttijden van de hulpverlening. Binnen school is een goed netwerk binnen de zorgstructuur, daarnaast weten leraren de mentoren vlot te bereiken als er ondersteuning nodig is op het gebied van sociaal emotioneel gebied of cognitief. De trajectklas draagt daar ook aan bij.

SKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog

Wij beoordelen de standaard als Voldoende.

De school evalueert en analyseert systematisch of zij de doelen realiseert en verantwoordt zich daarover. Ze stelt, waar nodig, het schoolbeleid bij en betreft interne en externe belanghebbenden in een functionerende dialoog. Hieronder volgt een toelichting.

De school evalueert en stelt waar nodig het beleid bij

De schoolleiding evalueert, analyseert en beoordeelt in hoeverre de doelstellingen en het beleid worden gerealiseerd. Zij haalt intern en extern actief informatie op om zicht te krijgen op de uitvoering. Zoals informatie over resultaten van het onderwijs voor de leerlingen en mogelijke kansen en bedreigingen voor de verdere ontwikkeling van het onderwijs, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap. Zo worden bijvoorbeeld de kansen en bedreigingen per vak beschreven in het vakwerkplan van Nederlands en wiskunde. Een voorbeeld over deze analyse en bijstelling staat beschreven bij de standaard SKA2 (de school realiseert deels haar doelen en stuurt waar nodig tussentijds bij in de uitvoering). Daarnaast beschrijft standaard VS1 hoe de school omgaat met de uitkomsten van de sociale veiligheid (de school monitort de veiligheid).

De school voert de dialoog en kan medewerkers en leerlingen nog meer betrekken bij uitkomsten

De schoolleiding analyseert en beoordeelt de uitkomsten van de evaluatie en verwerkt deze wanneer nodig in het beleid. Daarnaast gebruikt de school de uitkomsten van de evaluatie om de sturing te verbeteren. Zo is er uitgebreid aandacht besteed aan het aanbod van de burgerschapsvaardigheden en is men in dialoog met het team over inclusiviteit en diversiteit. De school wil vanuit de dialoog een gezamenlijk professioneel uitgangspunt ontwikkelen over hoe om te gaan met gevoelige prangende zaken die spelen binnen de maatschappij, waarbij het gaat om zaken die strijdig zijn met de democratische rechtszaak, vanwege de diversiteit van de afkomst van leerlingen.

De school kan medewerkers en leerlingen ook betrekken bij de uitkomsten van de monitor sociale veiligheid en tevredenheid door een evaluatiemoment op te nemen in de kwaliteitszorgcyclus. op dit moment gebeurt dit nog niet.

4. Reactie bestuur

Hieronder is de beleidsreactie van het bestuur opgenomen waarin is beschreven op welke wijze de bevindingen uit het onderzoek worden betrokken bij de verdere ontwikkeling van de onderwijskwaliteit.

Het CvB heeft kennisgenomen van de conceptrapportage van het steekproefkwaliteitsonderzoek dat de inspectie op maandag 30 oktober 2023 heeft uitgevoerd op de afdelingen vmbo-k en g/t van het Amsterdams Beroepscollege Noorderlicht.

Zowel het CvB als de schoolleiding zijn erg verheugd met de voldoende beoordeling op alle onderzochte standaarden en daarmee een voldoende eindoordeel. Dit doet ons inziens recht aan de dagelijkse inspanningen van de gehele school om binnen de uitdagende context van Amsterdam Noord onderwijs van voldoende kwaliteit te bieden aan een populatie die dit niet alleen verdient maar ook hard nodig heeft.

Wij danken daarnaast de inspectie voor haar adviezen en zullen deze gebruiken om de onderwijskwaliteit op het Noorderlicht verder te verbeteren. Ook zullen we deze meenemen bij het verder verbeteren van ons bovenschoolse kwaliteitssysteem en daarmee de onderwijskwaliteit op de andere ZAAM-scholen.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

